ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 9ης Δεκεμβρίου 2004 *

Στην υπόθεση C-79/03,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, ασκηθείσα στις 21 Φεβρουαρίου 2003,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. Valero Jordana, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Ισπανίας, εκπροσωπούμενου από την Díaz Abad, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ κατά ΙΣΠΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή), J. Makarczyk, P. Kūris και J. Klučka, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι, ανεχόμενο το κυνήγι με ξόβεργες στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια (Ισπανία), με τη γνωστή υπό την ονομασία «parany» μέθοδο, το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 8, παράγραφος 1, και 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202, στο εξής: οδηγία).

2 Το «parany» είναι μια μέθοδος συλλήψεως πτηνών. Συνίσταται στην τοποθέτηση ξόβεργων σε δέντρο προς το οποίο προσελκύονται τα προς θήρευση πτηνά με τη χρησιμοποίηση σφυρίχτρας που μιμείται το κελάηδημά τους. Ερχόμενο σε επαφή με μια κόλλα, το πτηνό αδυνατεί πλέον να πετάξει και ο κυνηγός μπορεί να το συλλάβει και να το θανατώσει.

Το κοινοτικό δίκαιο

3 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας ορίζει ότι, «όσον αφορά τη θήρα, τη σύλληψη ή τη θανάτωση πτηνών [...], τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρήση οιουδήποτε μέσου, εγκαταστάσεων ή μεθόδων μαζικής ή όχι επιλεκτικής συλλήψεως ή θανατώσεως, ή που μπορεί να προκαλέσει τοπικά την εξαφάνιση ενός είδους, ιδιαίτερα εκείνων των μέσων που αναφέρονται στο παράρτημα IV, υπό α΄».

4 Το παράρτημα IV, σημείο α΄, της οδηγίας αναφέρει, μεταξύ άλλων, τις ξόβεργες.

5 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας προβλέπει τη δυνατότητα παρεκκλίσεως από τις διατάξεις των άρθρων 5, 6, 7 και 8, αν δεν υφίσταται άλλη ικανοποιητική λύση, για τους προβλεπόμενους υπό τα στοιχεία α΄ έως γ΄ λόγους. Ειδικότερα, μια τέτοια παρέκκλιση μπορεί να επιτραπεί «για να προληφθούν σοβαρές ζημιές στις καλλιέργειες [...]» (στοιχείο α΄, τρίτη περίπτωση) ή «για να επιτραπεί με αυστηρά ελεγχόμενους όρους και τρόπο επιλεκτικό η σύλληψη, η κράτηση και η ορθολογική εκμετάλλευση ορισμένων πτηνών σε μικρές ποσότητες» (στοιχείο γ΄).

Η εθνική νομοθεσία

6 Η κανονιστική απόφαση 135/2000, την οποία εξέδωσε η κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια στις 12 Σεπτεμβρίου 2000, προβλέπει σύστημα χορηγήσεως κατ' εξαίρεση αδειών θήρας κιχλών (τσιχλών) με τη μέθοδο «parany» στην αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια (στο εξής: κανονιστική απόφαση 135/2000). Η κανονιστική αυτή απόφαση προβλέπει:

— τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το «parany», ειδικότερα, την απόσταση ανάμεσα στις ξόβεργες και τα χαρακτηριστικά της χρησιμοποιούμενης κόλλας·

— τα είδη των πτηνών των οποίων επιτρέπεται η σύλληψη: τσίχλα (turdus philomelos), κοκκινότσιχλα (turdus iliacus), κεδρότσιχλα (turdus pilaris) και γερακότσιχλα (turdus viscivorus)·

— την περίοδο θήρας και τις ώρες της ημέρας κατά τις οποίες επιτρέπεται η θήρα·

— το ανώτατο όριο θηραμάτων για κάθε εγκατάσταση «parany».

7 Η κανονιστική αυτή απόφαση ακυρώθηκε με απόφαση του Tribunal Superior de Justicia της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, της 26ης Σεπτεμβρίου 2002. Κατά της αποφάσεως αυτής έχει ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Tribunal Supremo από την κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

8 Μετά από καταγγελίες που της υποβλήθηκαν σχετικά με την ακολουθούμενη στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια μέθοδο θήρας «parany», η Επιτροπή περιέλαβε το ζήτημα αυτό στην ημερησία διάταξη συσκέψεως που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στις 12 και 13 Νοεμβρίου 1998 με θέμα το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτής της συσκέψεως οι ισπανικές αρχές αναγνώρισαν ότι έχουν επιτρέψει τη μέθοδο αυτή, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας, επειδή δεν υπήρχαν περισσότερο αποτελεσματικές λύσεις για την πρόληψη των ζημιών στις καλλιέργειες.

9 Κρίνοντας ότι ανεχόμενο τη θήρα με τη μέθοδο «parany» στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, χωρίς να δικαιολογεί την έλλειψη άλλης ικανοποιητικής λύσεως όταν προβαίνει στη χορήγηση κατά παρέκκλιση αδειών εντός της εν λόγω κοινότητας, το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 9, παράγραφος 1, και 8, παράγραφος 1, της οδηγίας, η Επιτροπή απέστειλε στο εν λόγω κράτος μέλος, στις 25 Οκτωβρίου 2000, έγγραφο οχλήσεως.

10 Με έγγραφο της 20ής Δεκεμβρίου 2000, η Ισπανική Κυβέρνηση απάντησε στην Επιτροπή υπογραμμίζοντας ότι, ενόψει ιδίως του νόμου 40/97, με τον οποίο μεταφέρθηκε στην ισπανική έννομη τάξη το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας, η κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια θέσπισε ένα νομοθετικό πλαίσιο για τη θήρα τσιχλών με τη μέθοδο «parany» που διασφαλίζει ότι η εφαρμογή αυτής της μεθόδου θήρας θα γίνεται τηρουμένων των αρχών των περιοριστικών ορίων, της επιλεκτικότητας και του επιβεβλημένου ελέγχου. Προς τούτο, η κυβέρνηση της εν λόγω κοινότητας εξέδωσε την κανονιστική απόφαση 135/2000.

11 Τον Μάιο του 2001, στο πλαίσιο συσκέψεως με εκπροσώπους της Επιτροπής, οι ισπανικές αρχές υπογράμμισαν ότι η θήρα με ξόβεργες αποτελεί μακρά παράδοση

στην περιοχή της Βαλένθια και ότι η απαγόρευσή της θα προκαλούσε δυσαρέσκεια στο κοινό. Κατά την άποψη των εν λόγω αρχών δεν υπάρχουν άλλες μέθοδοι προς αποτροπή των ζημιών στις καλλιέργειες.

12 Στις 26 Ιουλίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη, όπου επαναλάμβανε, κατ' ουσίαν, τις αιτιάσεις που είχε διατυπώσει στο έγγραφο οχλήσεως, τάσσουσα προθεσμία δύο μηνών στο Βασίλειο της Ισπανίας προς λήψη των μέτρων που απαιτούνται προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της οδηγίας.

13 Με την απάντησή της, της 28ης Σεπτεμβρίου 2001, η Ισπανική Κυβέρνηση επανέλαβε και συμπλήρωσε τα επιχειρήματα που είχε προηγουμένως προβάλει υπέρ της επίμαχης μεθόδου θήρας.

14 Κρίνοντας χρονίζουσα την εκ μέρους του Βασιλείου της Ισπανίας παραβίαση της οδηγίας, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

Επί της προσφυγής

15 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η θήρα τσιχλών με τη μέθοδο «parany» έχει μη επιλεκτικό χαρακτήρα και ότι δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας ως μέσο αποτροπής σημαντικών ζημιών στις καλλιέργειες, ούτε βάσει της υπό στοιχείο γ΄ διατάξεως του εν λόγω άρθρου, ως σύλληψη ορισμένων πτηνών σε μικρές ποσότητες.

Επί του μη επιλεκτικού χαρακτήρα της θήρας με τη μέθοδο «parany»

Επιχειρήματα των διαδίκων

16 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, παρά τα μέτρα που έλαβαν οι ισπανικές αρχές, όπως π.χ. εκείνα που αφορούν τις διαστάσεις του «parany», την εγκατάσταση των ξόβεργων, τη χρησιμοποίηση σφυριχτρών που μιμούνται το κελάηδημα των πτηνών και την επιβληθείσα στους κυρίους του «parany» υποχρέωση να καθαρίζουν και να απελευθερώνουν τα παγιδευμένα πτηνά πλην των τσιχλών, η θήρα με ξόβεργες συνιστά μη επιλεκτική μέθοδο συλλήψεως πτηνών απαγορευμένη από το άρθρο 8 της οδηγίας. Πράγματι, με τα μέτρα αυτά δεν επιτυγχάνεται αποτροπή της συλλήψεως πτηνών που ανήκουν σε είδη για τα οποία δεν προβλέπεται δυνατότητα εξαιρέσεως.

17 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, κατά τις αιτιολογικές σκέψεις της κανονιστικής αποφάσεως 135/2000, η μέθοδος θήρας με ξόβεργες, καθεαυτή, δεν είναι επιλεκτική, χρησιμοποιούμενη όμως καταλλήλως, σύμφωνα με τους περιορισμούς και τα όρια που προβλέπει η εν λόγω κανονιστική απόφαση, καθίσταται μέθοδος ή τρόπος συλλήψεως πτηνών απολύτως επιλεκτικός. Οποιαδήποτε σύλληψη πτηνών που ανήκουν σε είδη για τα οποία δεν επιτρέπεται η θήρα με ξόβεργες είναι συμπτωματική. Η υποχρέωση που υπέχουν, βάσει της κανονιστικής αποφάσεως 135/2000, οι κυνηγοί να καθαρίζουν τα συμπτωματικώς συλλαμβανόμενα πτηνά και να τα απελευθερώνουν διασφαλίζει τον επιλεκτικό χαρακτήρα της θήρας με τη μέθοδο «parany».

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

18 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, όσον αφορά τη θήρα, τη σύλληψη ή τη θανάτωση πτηνών, το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρήση οιουδήποτε μέσου, εγκαταστάσεων ή μεθόδων μαζικής ή μη επιλεκτικής συλλήψεως ή θανατώσεως, ή δυναμένων να προκαλέσουν τοπικά την εξαφάνιση ενός είδους, ιδίως των μέσων εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, στοιχείο α΄, της οδηγίας αυτής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ξόβεργες.

19 Δεν αμφισβητείται, όμως, ότι η θήρα τσιχλών με ξόβεργες, όπως αυτή γίνεται στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, δεν αποτρέπει τη σύλληψη και άλλων, πλην των τσιχλών, πτηνών. Όπως προκύπτει, σχετικώς, από την τρίτη έκθεση της ισπανικής ορνιθολογικής εταιρίας, αναφορικά με τη σύλληψη με τη μέθοδο «parany» τσιχλών στην αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια (στο εξής: έκθεση SEO/BirdLife), η οποία κατατέθηκε τον Σεπτέμβριο του 2001 στο πλαίσιο δίκης ενώπιον του Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana και περιελήφθη από την Επιτροπή στη δικογραφία της παρούσας υποθέσεως, μεταξύ των συλλαμβανομένων με τη μέθοδο αυτή πτηνών, η σχέση μεταξύ τσιχλών και άλλων ειδών κυμαίνεται από 1,24 έως 4. Εξάλλου, κανένα αντίθετο αποδεικτικό στοιχείο δεν περιλαμβάνεται στην ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία.

20 Επομένως, η θήρα με τη μέθοδο «parany» συνιστά μη επιλεκτική μέθοδο συλλήψεως πτηνών. Η υποχρέωση των κυνηγών να καθαρίζουν και να απελευθερώνουν συλλαμβανόμενα από τις ξόβεργες πτηνά άλλων ειδών πλην εκείνων που προβλέπει η κανονιστική απόφαση 135/2000 δεν μεταβάλλει τον μη επιλεκτικό χαρακτήρα αυτής της μεθόδου συλλήψεως.

21 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η θήρα με τη μέθοδο «parany» εμπίπτει στην απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 8, παράγραφος 1, της οδηγίας.

Επί της αποτροπής σημαντικών ζημιών στις καλλιέργειες, η οποία, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας μπορεί να δικαιολογήσει τη θήρα με τη μέθοδο «parany»

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Κατά την Επιτροπή, δεν συντρέχουν, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄,

της οδηγίας, παρέκκλιση από την επιβαλλόμενη με το άρθρο 8, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας απαγόρευση συλλήψεως πτηνών με ξόβεργες. Πρώτον, υπάρχουν άλλες ικανοποιητικές λύσεις για την αποτροπή των προβαλλομένων σημαντικών ζημιών που προκαλούν οι τσίχλες στις καλλιέργειες αμπελώνων και ελαιώνων. Πράγματι, η θήρα με κυνηγετικά όπλα ή η χρήση πυροβόλων θορύβου εφαρμόζονται με επιτυχία στην περιφέρεια άλλων αυτόνομων κοινοτήτων της Ισπανίας. Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί την έκταση των ζημιών που επικαλείται η Ισπανική Κυβέρνηση. Έχουν υπερεκτιμηθεί τόσο ο πληθυσμός των τσιχλών που εμπίπτει στο κατά παρέκκλιση καθεστώς θήρας που προβλέπει η κανονιστική απόφαση 135/2000 όσο και η ημερήσια ποσότητα φυτικής τροφής που καταναλώνουν τα πτηνά αυτά. Τρίτον, κατά την άποψη της Επιτροπής, η γεωγραφική συγκέντρωση των αδειών που έχουν χορηγηθεί για τη χρήση «parany» δεν συμπίπτει με τη γεωγραφική συγκέντρωση των καλλιεργειών ελαιώνων και αμπελώνων.

23 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι εναλλακτικές λύσεις που προτείνει η Επιτροπή για την αποτροπή των ζημιών στις καλλιέργειες δεν είναι ικανοποιητικές. Η χρήση πυροβόλων θορύβου είναι λύση υπερβολικά δαπανηρή σε σχέση με το ύψος των ζημιών, ενδέχεται δε να προκαλέσει πυρκαγιές. Όσον αφορά τα κυνηγετικά όπλα, η χρήση τους θα επέφερε αύξηση του αριθμού των αδειών θήρας και παράταση της θηρευτικής περιόδου. Το αποτέλεσμα θα ήταν αρνητικό για την ισορροπία των πτερωτών θηραμάτων εντός της οικείας περιοχής, ιδίως διότι η συμπεριφορά των κυνηγών της Βαλένθια δεν μπορεί να συγκριθεί με τη συμπεριφορά των κυνηγών σε άλλες αυτόνομες κοινότητες. Όσον αφορά την έκταση των ζημιών στις καλλιέργειες αμπελώνων και ελαιώνων, η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι σχετικοί ισχυρισμοί της είναι βάσιμοι και ότι η Επιτροπή, στις εκτιμήσεις της, δεν έλαβε υπόψη της όλα τα σχετικά στοιχεία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

24 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι παρέκκλιση από το άρθρο 8 της οδηγίας επιτρέπεται, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας, μόνον εφόσον δεν υφίσταται άλλη

ικανοποιητική λύση ή για έναν από τους λόγους που περιοριστικώς απαριθμούνται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ έως γ΄ (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 8ης Ιουλίου 1987, 262/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1987, σ. I-3073, σκέψη 7), στους οποίους περιλαμβάνεται η αποτροπή σημαντικών ζημιών στις καλλιέργειες.

25 Επιβάλλεται, σχετικώς, να τονιστεί ότι, σε άλλες περιοχές της Ισπανίας, όπως στην Castille-La Manche και, ειδικότερα, στην Ανδαλουσία, όπου υπάρχουν μεγάλες καλλιέργειες ελαιώνων και αμπελώνων, αλλά και σημαντικός πληθυσμός τσιχλών, δεν επιτρέπεται η θήρα με ξόβεργες. Επιτρέπεται η θήρα των τσιχλών με κυνηγετικά όπλα, δηλαδή με ένα μέσο επιλεκτικής θανατώσεως. Εντούτοις, οι ελαιώνες και οι αμπελώνες αυτών των περιοχών δεν υφίστανται, προφανώς, σημαντικότερες ζημίες από εκείνες που υφίστανται οι ίδιες καλλιέργειες στην αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια.

26 Όσον αφορά το επιχείρημα της Ισπανικής Κυβερνήσεως ότι η θήρα με κυνηγετικά όπλα, αντί της μεθόδου «parany», θα επέφερε, λόγω της αυξήσεως του αριθμού των κυνηγετικών όπλων και των ημερών θήρας, παρενόχληση άλλων πτερωτών θηραμάτων, με αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού τους, διαπιστώνεται ότι δεν ευρίσκει έρεισμα σε κανένα στοιχείο της σχετικής με την παρούσα υπόθεση δικογραφίας. Επιβάλλεται, σχετικώς, να τονιστεί ότι, όπως δέχθηκε η ίδια η Ισπανική Κυβέρνηση, η ερυθρά πέρδικα, είδος για το οποίο επιτρέπεται η θήρα, κατά την έννοια του άρθρου 7 και του παραρτήματος II, μέρος 1, της οδηγίας, και οι τσίχλες θηρεύονται, στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, ταυτοχρόνως και χωρίς κανένα πρόβλημα. Το στοιχείο αυτό, καθώς και η έλλειψη οποιουδήποτε άλλου αντιθέτου στοιχείου, δεν συνηγορεί, πάντως, υπέρ της προβαλλόμενης ιδιόμορφης συμπεριφοράς των κυνηγών της Βαλένθια.

27 Επιπροσθέτως, όπως προκύπτει από το προοίμιο της κανονιστικής αποφάσεως 135/2000, η έλλειψη άλλων περισσότερο ικανοποιητικών λύσεων από τη θήρα τσιχλών με τη μέθοδο «parany» οφείλεται μάλλον στο γεγονός ότι η μέθοδος αυτή συνιστά μακρά παράδοση στην αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια παρά στην αποτροπή σημαντικών ζημιών στις καλλιέργειες.

28 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι το 80 % των εγκατεστημένων στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια «parany» βρίσκεται στην επαρχία Castellón, εκ των οποίων το 69,5 % σε ζώνες χωρίς καλλιέργειες ελαιώνων και αμπελώνων. Συνεπώς, η δικαιολογία περί αποτροπής σημαντικών κινδύνων στις καλλιέργειες αυτές έρχεται σε αντίφαση με το στοιχείο αυτό.

29 Συνεπώς, δεν μπορεί να εκληφθεί ως αποδεδειγμένο ότι δεν υφίσταται άλλη ικανοποιητική λύση, πλην της θήρας με τη μέθοδο «parany», για την αποτροπή σημαντικών κινδύνων στις καλλιέργειες, ούτε ότι αυτή η μέθοδος θήρας εξυπηρετεί έναν τέτοιο σκοπό.

30 Επομένως, η θήρα με τη μέθοδο «parany» δεν δικαιολογείται δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της οδηγίας.

31 Κατά συνέπεια, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτή ως προς το ζήτημα αυτό.

Επί της συλλήψεως ορισμένων πτηνών σε μικρές ποσότητες, που θα μπορούσε, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, της οδηγίας να δικαιολογήσει τη θήρα με τη μέθοδο «parany»

Επιχειρήματα των διαδίκων

32 Κατά την Επιτροπή, η μέθοδος θήρας περί της οποίας πρόκειται στην παρούσα υπόθεση δεν ανταποκρίνεται ούτε στην προϋπόθεση της επιλεκτικής συλλήψεως ούτε στην προϋπόθεση της συλλήψεως πτηνών σε μικρές ποσότητες, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, της οδηγίας.

33 Η Ισπανική Κυβέρνηση αντιτάσσει ότι η θήρα με ξόβεργες, όπως αυτή ρυθμίζεται με την κανονιστική απόφαση 135/2000 συνιστά επιλεκτική μέθοδο συλλήψεως. Εξάλλου, λαμβανομένης υπόψη της σχέσεως μεταξύ του αριθμού των τσιχλών που μπορούν να θηρευτούν με ξόβεργες και του συνολικού αριθμού τσιχλών στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, συνάγεται ότι αυτή η μέθοδος θήρας ανταποκρίνεται στην ορθολογική εκμετάλλευση ορισμένων πτηνών σε μικρές ποσότητες.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

34 Επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, για να είναι μια προβλεπόμενη σε κράτος μέλος παρέκκλιση από την απαγόρευση συλλήψεως πτηνών με ξόβεργες σύμφωνη προς το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, της οδηγίας, πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να εφαρμόζεται κατά τρόπο επιλεκτικό και να συνεπάγεται τη σύλληψη πτηνών σε μικρές ποσότητες (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 27ης Απριλίου 1988, 252/85, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1988, σ. 2243, σκέψη 28).

35 Επιβάλλεται, εν προκειμένω, να εξεταστεί αν πράγματι πληρούται η δεύτερη αυτή προϋπόθεση.

36 Συναφώς, στη «δεύτερη έκθεση [της Επιτροπής] για την εφαρμογή της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών» [COM(93) 572 τελικό, 24 Νοεμβρίου 1993] υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με τις εργασίες της επιτροπής ORNIS, ως «μικρή ποσότητα» πρέπει να θεωρείται η σύλληψη αριθμού μικρότερου του 1 % της συνολικής ετήσιας θνησιμότητας του σχετικού πληθυσμού (μέση τιμή) για τα είδη των οποίων η θήρα δεν επιτρέπεται και της τάξεως του 1 % για τα είδη των οποίων επιτρέπεται η θήρα, νοουμένου ως «σχετικού πληθυσμού, όσον αφορά τα αποδημητικά είδη, του πληθυσμού των περιοχών από τις οποίες προέρχονται οι μεγαλύτερες ποσότητες που διέρχονται από την περιοχή για την οποία ισχύει η εξαίρεση και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής της εξαιρέσεως. Η επιτροπή ORNIS

είναι η επιτροπή που επιμελείται την προσαρμογή της οδηγίας στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, έχει δε συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας. Αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από εκπρόσωπο της Επιτροπής.

37 Από την έκθεση SEO/BirdLife προκύπτει ότι στην πληρέστερη επιτομή της φυσικής ιστορίας των πτηνών της δυτικής παλαιοαρκτικής περιοχής (*The BIRDS of Western Paleartic: Cramp 1988, Snow και Perrins 1988*), αναφέρεται ότι το ετήσιο ποσοστό θνησιμότητας των τσιχλών κυμαίνεται από 40 έως 54 %, ενώ της κοκκινότσιχλας από 57 έως 58 %.

38 Δεν αμφισβητείται ότι ο πληθυσμός τσιχλών στις περιοχές από τις οποίες προέρχεται ο μεγαλύτερος αριθμός αποδημητικών τσιχλών ανέρχεται σε 16 εκατομμύρια τσίχλες και 5,9 εκατομμύρια κοκκινότσιχλες. Στην περίπτωση της τσίχλας, ποσότητα ίση προς το 1 % της συνολικής ετήσιας θνησιμότητας αυτού του είδους δεν θα υπερέβαινε τις 86 400, όσον δε αφορά την κοκκινότσιχλα, τις 34 200.

39 Δεν αμφισβητείται, επίσης, ότι το έτος 2001, βάσει των αδειών θήρας με τη μέθοδο «parany» που χορήγησαν οι αρμόδιες αρχές της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, οι συλλήψεις τσιχλών θα μπορούσαν να ανέλθουν στον αριθμό των 429 600.

40 Επομένως, ασχέτως της αναλογίας μεταξύ συλλαμβανομένων τσιχλών και κοκκινοτσιχλών, ο αριθμός των τσιχλών των οποίων επιτρέπεται η θήρα με τη μέθοδο «parany» υπερβαίνει σημαντικά το όριο των μικρών ποσοτήτων, όπως αυτό έχει καθοριστεί από την επιτροπή ORNIS και το οποίο επικαλείται η Επιτροπή.

41 Καίτοι δεν αμφισβητείται ότι το κριτήριο των μικρών ποσοτήτων, όπως το έχει προσδιορίσει η επιτροπή ORNIS, δεν είναι νομικώς δεσμευτικό για τα κράτη μέλη, εντούτοις, λόγω του επιστημονικού κύρους που απολαύουν οι γνώμες αυτής της επιτροπής και της ελλείψεως οποιασδήποτε αντίθετης επιστημονικής αποδείξεως εν προκειμένω, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το Δικαστήριο ως βάση αναφοράς προκειμένου να εκτιμήσει αν η εξαίρεση που χορήγησε το καθού κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας πληροί την προϋπόθεση της συλλήψεως των πτηνών για τα οποία πρόκειται σε μικρές ποσότητες (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 19ης Μαΐου 1998, C-3/96, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1998, σ. I-3031, σκέψεις 69 και 70).

42 Εκ των ανωτέρω και, ιδίως από τη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι η θήρα με τη μέθοδο «parany», όπως έχει ρυθμιστεί στην αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια, δεν πληροί την προϋπόθεση αυτή.

43 Κατά συνέπεια, πρέπει επίσης να γίνει δεκτή η αιτίαση της Επιτροπής ότι η θήρα με τη μέθοδο «parany» δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας.

44 Επομένως, και χωρίς να απαιτείται να εξεταστούν τα υπόλοιπα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη αυτής της αιτιάσεως, επιβάλλεται να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο της Ισπανίας, ανεχόμενο το κυνήγι με ξόβεργες στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, με τη γνωστή υπό την ονομασία «parany» μέθοδο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 8, παράγραφος 1, και 9, παράγραφος 1, της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

45 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη του Βασιλείου της Ισπανίας, αυτό δε ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Το Βασίλειο της Ισπανίας, ανεχόμενο το κυνήγι με ξόβεργες στην περιφέρεια της αυτόνομης Κοινότητας της Βαλένθια, με τη γνωστή υπό την ονομασία «parany» μέθοδο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 8, παράγραφος 1, και 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.**

2) **Καταδικάζει το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)